

Dosarul nr. 3ra-740/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei (jud. A. Clevada)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Ana Ionițov,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Ana Ionițov împotriva Serviciului cadastral teritorial Sîngerei al
Departamentului cadastru al Agenției Servicii Publice, intervenienți accesorii Gavril
Caimacan și Primăria comunei Dumbrăvița, raionul Sîngerei cu privire la
contestarea în parte a actului administrativ,

împotriva deciziei din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
admis apelul declarat de către Agenția Servicii Publice, Departamentul cadastru, a
fost casată integral hotărârea din 23 noiembrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul
Sîngerei și a fost pronunțată o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La data de 11 octombrie 2018 Ana Ionițov a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Serviciului cadastral teritorial Sîngerei al Departamentului
cadastru al Agenției Servicii Publice, intervenienți accesorii Gavril Caimacan și
Primăria com. Dumbrăvița, r-nul Sîngerei cu privire la contestarea în parte a actului
administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în anul 1977, fiind căsătorită cu
Vasile Ionițov, a procurat de la Ecaterina Alcaz o casă de locuit, amplasată pe lotul
de pământ cu suprafața de 0,24 ha din s. Dumbrăvița, r-nul Sîngerei.

A menționat că, lotul de pământ, pe care îl avea în folosință în urma procurării
casei de locuit enunțate, pe de o parte, se mărginea cu un drum public, iar pe de altă
parte, se mărginea pe atunci cu lotul de pământ, care era în posesia și folosința
Ecaterinei Poberejniuc.

A susținut că, Ecaterina Poberejniuc, având în proprietate casa de locuit
construită în anul 1996, care există până în prezent, pe parcursul anilor 1980-1987
avea în folosință lotul de pământ de pe lângă casă cu suprafața de 0,25 ha, iar la data

decesului, care a survenit la data de 03 septembrie 1989, acest lot de teren a fost identificat cu suprafața de 0,26 ha.

A afirmat că, pe parcursul anilor a construit împreună cu soțul său pe lotul de pământ, pe care îl deținea în folosință, casa de locuit și construcțiile auxiliare, care au fost date în exploatare în anii 1982, 1985, 1990 și 1997, iar casa de locuit procurată de la Elena Alcaz a fost demolată.

A relevat că, la data de 21 noiembrie 2001, după familia sa a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra lotului de pământ aferent casei de locuit cu suprafața de 0,24 ha.

A mai relevat că, la data de 13 noiembrie 2001, în cadrul efectuării inventarierii tehnice a imobilului, specialistul din cadrul OCT Sîngerei, filiala ÎS „Cadastru” a constatat că, de fapt, în posesia familiei sale se află lotul de pământ aferent casei de locuit cu suprafața totală de 0,2408 ha, iar actualmente suprafața acestuia constituie 0,239 ha.

A declarat că, ulterior, s-a adresat la autoritatea publică locală cu o cerere privind stabilirea hotarelor lotului de pământ aferent, care i-a fost atribuit în proprietate începând cu data de 21 noiembrie 2001, însă Consiliul comunal Dumbrăvița, r-nul Sîngerei, prin decizia nr. 7.8 din 13 decembrie 2016, i-a refuzat, deoarece stabilirea hotarelor a fost efectuată de către OCT Sîngerei.

A relatat că, prin cererea din 25 septembrie 2017 s-a adresat la Serviciul cadastral teritorial Sîngerei, prin care a solicitat eliberarea copiilor de pe actele, care au stat la baza micșorării suprafeței lotului de pământ cu nr. cadastral xxxx, situat în intravilanul s. Dumbrăvița, r-nul Sîngerei, însă prin răspunsul ultimului a fost informată despre faptul că, solicitarea sa nu poate fi satisfăcută.

A specificat că, la data de 10 august 2018 a recepționat copia deciziei registratorului OCT Sîngerei, filiala ÎS „Cadastru”, Adriana Cojuhari, din care rezultă că, la o dată nespecificată, registratorul Adriana Cojuhari a dispus substituirea numărului cadastral xxxx cu numărul cadastral constant xxxx și modificarea suprafeței terenului conform actului de constatare pe teren la modificarea planului cadastral din 08 iunie 2010, precum și a dispus efectuarea modificărilor corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile și în baza de date.

A notat că, la data de 16 august 2018 a depus la Serviciul cadastral teritorial Sîngerei cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei registratorului OCT Sîngerei, filiala ÎS „Cadastru” în partea ce se referă la modificarea terenului cu nr.cadastral xxxx, deoarece organul cadastral nu are competența de a atribui, de a micșora sau de a majora suprafața terenului, care deja a fost atribuit în proprietate privată de către autoritatea publică locală, însă la data de 14 septembrie 2018 a primit răspunsul Serviciului cadastral teritorial Sîngerei, prin care i-a fost respinsă cererea prealabilă.

A considerat că, decizia registratorului OCT Sîngerei, filiala ÎS „Cadastru” enunțată nu corespunde prevederilor legale în vigoare.

A menționat că, în lipsa consimțământului exprimat în scris al fiecărui titular de drepturi, adică al defunctului Vasile Ionițov și al coproprietarilor Igor Ionițov și Viorica Ionițov, nici nu poate fi acceptată viziunea Serviciului cadastral teritorial

Sîngerei precum că, registratorul OCT Sîngerei a modificat suprafața terenului cu nr. cadastral xxxx în limite legale.

A solicitat anularea deciziei registratorului OCT Sîngerei, filiala ÎS „Cadastru” în partea ce se referă la modificarea terenului cu nr. cadastral xxxx și încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată, care vor fi suportate în cadrul examinării cauzei.

Prin hotărârea din 23 noiembrie 2018 a Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei acțiunea depusă de către Ana Ionițov a fost admisă și a fost anulată decizia registratorului OCT Sîngerei, filiala ÎS „Cadastru”, Adriana Cojuhari în partea ce ține de modificarea suprafeței terenului cu nr. cadastral xxxx ca fiind ilegală.

Prin decizia din 19 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de către Agenția Servicii Publice, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Ana Ionițov a fost respinsă.

Instanța de apel a reținut că, conform actului de constatare pe teren la modificarea (actualizarea) planului cadastral și/sau geometric din 08 iunie 2010, la cererea de modificare a planului cadastral și/sau geometric al sectorului de teren cu nr. cadastral xxxx cu destinația pentru construcții, situat în s. Dumbrăvița, com. Dumbrăvița, r-nul Sîngerei și în prezența proprietarului bunului imobil Vasile Ionițov au fost efectuate cercetări, în rezultatul cărora s-a stabilit că, planul cadastral și/sau geometric existent nu corespunde cu amplasarea de fapt a sectorului de teren și au fost propuse modificări ale planului cadastral și/sau geometric și, anume, corectarea granițelor sectorului și suprafeței acestuia și amplasarea tuturor construcțiilor capitale (f. d. 14).

Totodată, instanța de apel a stabilit că, actul de constatare enunțat a fost întocmit la data de 08 iunie 2010 la cererea și în prezența titularului terenului/bunului imobil, Vasile Ionițov, care a fost de acord cu noul plan cadastral și/sau geometric și, anume, cu atribuirea nr. cadastral permanent xxxx și cu suprafața de 0,2390 ha, fapt fixat în actul respectiv, iar prin decizia din 07 aprilie 2014 actualizarea respectivă a fost inclusă în datele cadastrale.

Instanța de apel a relatat că, informația din Registrul bunurilor imobile este o informație publică, la care proprietarul terenului, la caz, și succesorul acestuia au avut acces, fiind în drept să conteste actul de constatare pe teren la modificarea (actualizarea) planului cadastral și/sau geometric din 08 iunie 2010 în temeiul art.15² din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, fapt, însă, nerealizat de către intimată.

În așa mod, instanța de apel nu a stabilit temeiuri de anulare a deciziei din 07 aprilie 2014 emisă de către registratorul OCT Sîngerei, filiala ÎS „Cadastru”, aceasta fiind emisă în strictă conformitate cu prevederile legale, în limitele competenței sale, cu respectarea procedurii stabilite.

La data de 25 aprilie 2019 Ana Ionițov a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A menționat că, prima instanță a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 23 noiembrie 2018, iar reprezentantul intimatului, Mariana Doga a recepționat copia dispozitivului hotărârii la data de 23 noiembrie 2018, însă cererea de apel a depus-o la Oficiul poștal Bălți la data de 26 decembrie 2018, adică cu depășirea termenului de declarare a apelului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

A susținut că, pe cererea de apel sunt aplicate două ștampile și, anume, una a fost aplicată de către instanța de apel la data de 27 noiembrie 2018, iar alta a fost aplicată de prima instanță la data de 28 decembrie 2018.

A afirmat că, în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii, iar în conformitate cu art. 367 alin. (1) CPC, președintele primei instanțe, după ce primește cererea de apel, înscrisurile și alte probe alăturate care nu au fost prezentate în primă instanță, dispune înregistrarea imediată a cererii de apel.

A relevat că, în însăși decizia instanței de apel a fost menționat că, invocând netemeinicia hotărârii Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 23 noiembrie 2018, la data de 26 decembrie 2018 (conform plicului anexat la f. d. 78), IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul cadastru, OCT Sîngerei a declarat apel împotriva hotărârii respective, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

A declarat că, soluția instanței de apel contravine prevederilor art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ale Primului Protocol adițional la Convenție, deoarece instanța de apel a admis un apel tardiv, fiind, astfel, încălcat principiul securității raporturilor juridice.

A notat că, instanța de apel, în componența judecătorilor Stela Procopciuc, Elena Grumeza și Adriana Garbuz au participat la examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de către Ana Ionițov împotriva lui Alexei Caimacan, Zinaidei Caimacan și Primăriei com. Dumbrăvița, intervenient accesoriu OCT Sîngerei, filiala ÎS „Cadastru” cu privire la anularea titlului ce confirmă drepturile deținătorului de teren, eliberat în privința terenului cu nr. cadastral 7449206117, care are legătură directă cu prezenta cauză și în conformitate cu prevederile art. 52 CPC, judecătorii Stela Procopciuc și Elena Grumeza urmau să se abțină de la judecarea prezentei cauze.

A relatat că, instanța de apel nu a stabilit toate circumstanțele importante pentru judecarea cauzei.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Bălți a expediat părților decizia contestată la data de 08 aprilie 2019, iar recurenta a recepționat decizia instanței de apel la data de 11 aprilie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia (f. d. 118).

Astfel, recursul, depus la data de 25 aprilie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Ana Ionițov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de către Ana Ionițov, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Ana Ionițov ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Ana Ionițov se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu